

TIDEVARVET
N:r 20: 1929

Vår ledande artikel heter **Allvarsord**.

Riksdagen har avslagit de av fröken Hesselgren, fru Nordgren och fru Östlund väckta motionerna angående samhällsarbete för folkhäl-san. Artikeln om N ä d d a r e s u l t a t innehåller en översikt av riksdagsbehandlingen och en slutsats med avseende på det fortsatta arbetet.

E. F. N. anmäler under rubriken **Tre melodier** Helen Keller, Min religion, Lydia Wahlström, Själens hälsa samt Miguel de Unamuno, L'Agonie du Christianisme.

Av de senaste händelserna på utrikespolitikens område intresserar oss särskilt **Avrustningskonferensens öde**.

Veckans novell **Den lilla flickan**, är hämtad ur Katherine Mansfields postuma noveller och återges i fru E. Gadolin-Lagerwells översättning.

Genom medlemskap i **SKÅDEBANAN**, publikorganisation beredes Eder möjlighet ordna Edra teaterbesök till billigt pris. Begär upplysningar å Skådebanans exp. Drottninggat. 88. Tel. N. 7734

VÅR BOSTAD
Hyrsgäströrelsen
(Red. Ernst J. Lundqvist)
Bästa Familjetidningen
Nät illustrerad. Läst. Underhållande.
Pris - pris 1/2, år Kr. 5.--. Läs-Nr. 30 öre.
Utkommer var 14:e dag.

DIVINIA-HALLEN
Begravningsbyrå. Fabrik.
Storsorteringskistor. Lågpriser
Biblioteksg. 30. Tel. 2575. N. 16542
Sv. Eldbegängelseför. ombud.

Svenska Eldbegängelse Föreningen
Norrmalmstorg 2 A - Stockholm
Öppen 10-4, lördags- o. helgdags-
aftnar 10-2
Tel. Norr 2200 för eldbegängelser
Norr 2280 i medlemsmål,
Avgift 10 kr. en gång för alla,
för begravningsförsäkrad 5 kr.
Krematorier Stockholm, Göteborg, Örebro
och Helsingborg.

STORPOLITISKT i Nyköping

DANMARKS JUSTITIEMINISTER TALAR
PÅ INBJUDAN AV FRISINNADE KVINNOR

Sittande från vänster: Fröken Kerstin Hesselgren, Minister Eric Scavenius, Fru Mathilde Zahle, Justitieminister C. Th. Zahle, Fru Scavenius, Fröken Elisabeth Tamm.

Stående från vänster: Syster Elisabeth Strömberg, Advokat Eva Andén, Lektor Emilia Fogelklou Norlund, Advokat Elisabeth Nilsson, Fru Elin Wägner, Fru Gerda Lindblom, Doktor Andrea Andreasson-Svedberg, Syster Elsa Andersson.

För fyra veckor sedan bildades i Danmark en koalitionsministär av socialdemokraterna och Radikale Venstre. Statsministern i Radikale Venstres tidigare ministär, C. Th. Zahle, ingick i densamma som justitieminister. Sitt första politiska tal som justitieminister, höll han i det sömländska Nyköping på inbjudan av Sömländs länsförbund av Frisinnade kvinnor. Detta må ha väckt någon överraskning. Dock icke hos dem som — i likhet med en del av svenska pressen — ha klart för sig att den enda motsvarighet som finnes i Sverige till Danmarks radikala parti är just Frisinnade Kvinnors Riksförbund.

Tidevarvets läsare veta också att det sedan länge existerar ett samarbete mellan radikala danska, norska och svenska kvinnor. Tidningen har dragit fördel av detta samarbete när det fört några av de ledande radikala danska kvinnorna till älskade medarbetare i Tidevarvet.

Söndagen den 12 maj för alltså en räkka bilar, prydda av de danska och svenska färgerna, från Fogelstads genom Södermanland till Nyköping. Länsförbundets ordförande, fröken Elisabeth Tamm, hälsade från den Dannebrogpyrda estraden välkomna: aftnens talare, justitieminister Zahle, hans fru och danske ministern i Stockholm Eric Scavenius som var närvarande med sin fru. Hon kunde med sanning säga att de som inbjudit statsrådet Zahle länge med beundran följt Radikale Venstres politiska väg och så lätt att förstå vad han betytt och betyder för partiet och för sitt land.

Detta uttalande underströks av de applåder varmed publiken hälsade statsrådet välkommen. Han började med att säga att han ville försöka allt för att göra sig förstadd. Han glömde emellertid ofta att säga femtio och sade halvtres, men han blev förstadd ändå. Publiken bestod till stor del av personer, vilkas utveckling och inställning under långa tider förberett dem att förstå vad han hade att berätta om Radikale Venstres historia och politiska insats. Så beredd överviner en publik lätt den tillfälliga svårighet som ligger däri att talaren använde en annan dialekt av norröna tunga än dess egen.

Publiken bestod huvudsakligast av sömlänningar, men även stockholmare och östgötar voro närvarande. Överhuvud fick man dra en ganska vid cirkel för att inringa de landsändar som voro representerade. Om flertalet vägar man säkert säga, att de hos Radikale Venstre sökte något i deras egen situation förebildligt — och att de funno det.

År 1905, berättade talaren, hade Venstre i Danmark kommit så långt å höger, att de radikala måste bryta sig ut och bilda ett eget parti. Man tänkte: ja, nu har vi alltså 1905, det var lite sent.

För övrigt ligga förhållandena olika till i Sverige än i Danmark. Vi sakna motsvarighet till Brandes, den intellektuella radikalismens förgrundsfigur. Grundtvig, som väckte och upplyste danska bondeståndet, och Hörup, den demokratiska politikern och folkleadaren. Men det var ur grupperna kring dessa män som de män och kvinnor kommo, vilka bildade Radikale Venstres kärntrupp.

Hörup, av talaren betecknad som Radikale Venstres andlige fader, väckte redan långt före partiets bildande diskussionen om nyttan för Danmark av ett militärväsen med sin fråga: vad skal det nytte? Venstre gick emellertid emot minskning av militärörborna, och detta blev en kraftig orsak till den radikala utbrytningen.

Det nya programmet var antimilitaristiskt och inriktat på småfolkets bästa. Det begärde utsträckt rösträtt, rättvisare beskattning, jordre-

(Forts. å sid. 5.)

Om dödsstraffets återinförande

Vi ha för närvarande en mordepidemi. Så länge den varar kan jag icke låta ett barn läsa svenska tidningar. I dess oskyldiga, goda och lantliga värld skall icke dessa ruskeligheter kastas in skottets för varena dag. Jag kan visserligen förklara fara för honom, att mord och stöld icke spela samma roll i livet som i tidningarna. Men första sidornas våltalighet är starkare än min. Därför finnas de heller icke i huset.

Detta är ett allt som kringgå problemet istället för att lösa det. Det ställer därför strax upp sig på nytt i en ny form.

Niöringen är glupande nyfiken på allt. När det inte finns svenska tidningar hemma, blir det dess mera spännande att tjuvläsa dem på främmande ställen. Man måste ju vara nödgat för att kunna häva upp sin lilla röst, när kamraterna komma med sin visdom.

Han behöver aldrig tala om, när han läst tidningar ute i den onda världen, det märkt gudi klagat på samtalsmännena.

— Det vore latjo, om don återinförde dödsstraffet till och med. Han med allt med sina ö år att dödsstraffet funnits, avskaffats och bör återinföras. Och jag som trodde att han denna dag inte hade tanke på annat än att berka lossnat på rönnen och att visselpipornas tid är inne.

— Varför önskar du införa dödsstraffet?
Förklaringen är icke fullt tillfredsställande. Men jag får veta att poliserna dom har varit så nedra feqa, och de rådde inte på kommunisterna — men om jag får en gummibåtong av en farbror, får jag den då?

Det är alltså Berlinkravallerna på första maj, som äro ute och spöka här i vårt oskyldiga Småland denna ljusa vårdag.
Spöket är strax borta igen, från gummi ha tankarna låt vidare till Afrika, till Stanley, Livingston, Gordon pascha och dessa hjältars underbara öden, men det har en gång varit inne i hans tankewärld och rätt vad det är skymtar det igen. Då får skidkniven, nyslipad till visselpipornas tid, tjåna, som demonstrationsföremål.

Så här skall man göra, då blir alla mördare rädda!
Han vet inte ett dugg vad han tar i sin mun. Att tälja av ett huvud, det är ett nedra skoj, alldeles som att skära en visselpipa. Men hur blodörstigt, hur reaktionär och karligt man är, det gives ögonblick, då man kastar sin värdighet över bord. Skulle man råka tälja av en bit av vänstra tummen, då sätter man i med ett tillräll för att ge tillikna att något förfärligt har hänt. Då kommer man störtande på till den fasta punkten i tillvar, där man trots all överlägsenhet har sitt förtroende fast förankrad.

När lugnet återigen återställs, när skret är tättat, tummen förändrad, och snartan lagt sig, tog jag honom fram till handfatet. Vattnet var rött av blod.
— Titta här. Vill du i alla fall införa dödsstraffet? När du vet hur ont det gör?
— Det var inte jag som hitta på det.
— Nej, men vilket vill du? Dödsstraff eller inte?
Han hade ändrat mening.
— Du förstår väl, älsking, att det var bara som jag skojade. Det var en gräslig blodförlust, sade han stolt.

Devinez.

Gör ett besök i
Söders populäraste bageri
BAGARSTUGAN
Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

Smakfullakransar, alla pris e
La fleuriste

6 Malmstorgsgatan
Allm. Norr 6296 Riks 2550

glatt prat om mat

hör man i de familjer som köpa i **Konsum**

Billiga och sunda varor i sunda butiker.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.

UTGIVARE

Ada Nilsson.
REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wägnér,
Eliabell Tamme,
Honoria Hermelin.
REDAKTIONSSKRETERARE:
Carin Hermelin.

MOTTAGNINGSTID

10-12.

Telefon Norr 4842.

EXPEDITION:

Telefon Norr 28243.

Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.

Postgö 1544

PRENUMERATIONSPRIS:

Föe heller kr. 6.—, halvår kr. 3.50.

kvartal kr. 2.— Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

1 text 20 öre

per millimeter.

Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

Stockholm 1929

Wahlstedts Tryckeri Aktiebolag

Storgatan 22

FÄRSKA ÄGG

till inläggning bäst nu

Ph. Engfeldts Smörraffär

2 Östermalmstorg 2

Tel. 70383 Norr 8066

Frälsningsarméns

Alkoholisthem

Kurör

(Åtjuter statsbidrag)

Två timmars ångbåtsresa från Sthlm

Prospekt och övriga handlingar skickas från

Socialsekreteraren, Östermalmstorg 24

Stockholm.

Stamning

Snabb, säker bot enl. Prof. Kaupows metod. O. Broberg, talt. spec., Birgen, Järlagsatan 41 A, 2 tr. Tel. Norr 16028. Dubbelt svarskort.

ALMA AXELSSONS

Fällossningshem.

Linjegatan 19, mottager inackord, även

för längre tid. Tryggt o. ogen. vård.

Tel. 178 24.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Herakulesgatan 14. Tel. 7575-7576.

Ed. Lea Vattsgatan.

STOCKHOLM.

SPECIALIET. Familje- och arvskär.

Boutredningar och testamenten.

förvaltningsuppdrag.

Även sällskaps förklaringar.

Advokat Cyril Holm

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Birger Jarlsatan 39, Stockholm.

Tel. Norr 5223.

Advokat Hugo Lindberg

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Kungsgatan 6, Stockholm.

Tel. 14799 2424

Westerståhl, O.

& Branting-W., Sonja.

Vasagatan 4 Tel. 11218

Advokat Henry Ruben

Bltr. Jurist!

E. O. Hovr.-not. F. FÖRSENDER

DROTTNINGGATAN 6B, 2 tr.

Telefon: 2826-2827.

Spec.: Trafik- och skadeståndsvärd.

Arvs-, Aktenhops- o. Hyresaker.

Mathilda Staël von

Holstein

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Malmstorgsg. 3, Stockholm.

Telefon 288, 289.

Familjerätt, Hyresrätten, Testa-

menten. Bouppteckningar, Förfråg-

ningar från landens bevaras om-

gående.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Inga Forsberg

Folkungsgat. 50, 1 tr. (Götagaspalatset)

Mottagningstid: Vardagar 10-12

f. m. och 7-8 e. m. Annan tid enl.

överenskommelse per tel. s. 1324.

Tandläkare

Albert Almgård

Medlem av Sthlms Tandläkareförening

Mottagning efter överenskommelse

Södermalmstorg, 8. Tel. S. 1962.

Tandläkare

Gunnar Wijkström

Odenngatan 90. Tel. 84070. Vardagar

10-12, 5-7.30. Lördagar 10-12. Sönd.

12.30-1.30. Kostnadsfri rådföring.

Tandläkare

Harry Weinberg

Drottninggatan 71 A. II tr.

Mottagn. Månd, Onsd, Fred, Lörd.

11-1. Tisd, Torsd, 4-7. Tel. N.

7531.

Allvarsord

Bland de många intresseväckande uppgifter och uppslag i Justitieminister Zahles utomordentliga föredrag, är det särskilt en sak som vi här vilja fästa uppmärksamheten på. När Radikale Venstre i Danmark fått de krav uppfylla; som partiet framställt i sitt första program, förnyade de sitt program i enlighet med en nyare tids fördringar. Ty utvecklingen står ju inte stilla, utan ställer ständigt nya krav på människorna, på samhället och dess former. Det är detta, som kommit Radikale Venstre att, ehuru ett till antalet mindre parti, få: den betydelse som haft och den möjlighet till ett alltjämt göra en så stor insats inom dansk framstegspolitik.

Det kan inte hjälpas att detta är ett allvarsord av djupaste innebörd till oss här i Sverige. Om Frisinnade Landsföreningen handlat på samma sätt, hade inte splittringens onda andar fått fritt spelrum, och sprängningen 1923 hade aldrig ägt rum. Mycket hade då sett annorlunda ut i vårt land än nu. Den borgerliga samlingen hade aldrig kommit fram, den hade i så fall varit i en omöjlighet, den hade inte ens kunnat komma ifråga. Ty den radikala utvecklingen hade då haft sin gång, de s. k. mellanpartierna hade inte behövt krysa högern för att få behålla den blygsamma uppgift, var till den inskränkt sin verksamhet — att bilda "tungan på vägen" — utan de hade kunnat bevara sin självständighet.

Det är inte första gången. Tidevarvet skriver detta, men när vi göra det i dag är det med särskild tanke på vad Danmarks Radikale Venstre gjort och utträttat och det föredöme Danmark givit och fortfarande ger oss svenska radikaler. Och om vi förut ha uttryckt vår uppfattning med sorg och grämelse över vad som icke skett i svensk politik, skriva vi måhända idag våra tankar under känslan av möjligheterna för vad som kanske skall kunna ske även inom vårt lands gränser för Sveriges älskade folks lycka och framtid.

MEDDELANDE

På förekommen anledning meddelas, att hela Föreningen Frisinnade Kvinnor i Göteborg (bildad 1915), som tillhört Riksförbundet sedan 1922, utträdde ur denna organisation den 28 aug. 1928 och arbetar nu som självständig förening i likhet med vad som var fallet före inträdet i Riksförbundet.

Antalet medlemmar, för vilka årsavgift erlagts till Riksförbundet för 1928, var 166, av dessa ha endast 12 på grund av beslutet den 28 aug. anmält sitt utträde.

Styrelsen för Föreningen Frisinnade Kvinnor i Göteborg den 8 maj 1929:

Bertha Burman-Andersson.
Olivia Olsson-Wessman. Kerstin Ericson.
Mirja Mannhelmer. Anna Vogel.
Ruth Benzow. Nanny Lindström.

På förekommen anledning

Till Tidevarvet har genom Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning begärts att som annons må införas ett meddelande från Styrelsen för Föreningen Frisinnade Kvinnor i Göteborg.

Då i detta meddelande förekomma vissa uppgifter angående uppkomsten och utvecklingen av Frisinnade Kvinnors organisation, som synas mig ej överensstamma med det historiska förloppet, ber jag att här få anföra några utdrag ur årsberättelserna, som finnas tillgängliga å Riksförbundets sekretariat.

Första årsberättelsen för år 1914 säger:

»Föreningen Frisinnade Kvinnor konstituerades den 19 mars 1914.

Föreningen räknar för närvarande 700 direkt anslutna medlemmar däruv 425 i Stockholm och 275 i landsorten.»

I årsberättelsen 1 oktober 1915—1 oktober 1916 står:

»Föreningen räknar för närvarande omkring 1,000 direkt anslutna medlemmar, samt 3 lokalafdelningar, nämligen i Göteborg, Trollhättan, Östersund och Falun. Göteborgs lokalafdelning räknar i Göteborg samt områden mellan 3-400 medlemmar och skall från och med den 1 oktober 1916 utredas sitt verksamhetsområde på det sätt, att till denna lokalafdelning hödansefter komma att ansluta sig alla medlemmar inom Göteborgs och Bohus län, Hallands län samt Ålvsborgs länns södra och mellersta delar.»

Den omläggning, som efter ingående underhandlingar sålunda kom till stånd inom organisationen, uppfattades dock icke som en fullkomlig skilsmässa med Göteborgsavdelningen, utan i årsredogörelsen 1916-17 omnämnes att »Göteborgs lokalafdelning har därjämte under innevarande höst anordnat en kurs i samhällslära.»

Årsredogörelsen 1917-18 säger: »Föreningen räknar för närvarande 1,022 direkt anslutna medlemmar med 3 lokalafdelningar nämligen i Göteborg, Falun och Östersund.»

Likaså uppräknas år 1919, och 1920 Göteborg bland de då till 15 resp. 25 uppgående lokalorganisationsnerna.

1921 upptogs vid ett möte i Stockholm, där även representanter för lokalafdelningarna voro närvarande, arbetet på föreningens omorganisation.

Styrelsens förslag till stadgar för det nya »Riksförbundet» antogs att gälla till nästa landsmöte. Det heter i § 2 att »Riksförbundets styrelse har sitt säte i Stockholms», att (§ 3) »lokalafdelningar bildas i mån av behov och äga i avseende på lokala frågor full självstyrelse.»

Vid det landsmöte där dessa stadgar skulle konfirmeras ägde i stället en omorganisation rum, som skulle möjliggöra ett intensivare arbete och ett gemensamt uppträdande i vissa frågor.

Det var länsförbundsorganisation och som gemensamt beslutande organ Centralstyrelsen med dess verkställande utskott. Denna förändring genomfördes 1922 och ett program antogs 1924.

Kurs i gymnastik med lek och idrott

anordnas av

Svenska Kvinnors Centralförbund för Fysisk Kultur

i Strängnäs den 13 juni-3 juli 1929

Kursen, som kommer att omfatta gymnastik, lek, idrott, orientering och undervisningsövningar, är särskilt avsedd för lärarinnor vid folk- och småskolor, folkhögskolor och seminarier.

Kursledare blir **Gymnastikdr. Fru Ingrid Holm med Gymnastikdr. E. Bolmstedt, Lundsberg, som idrottsledare.** Efter genomgången kurs erhålles intyg.

Kostnad för hela kursern kr. 145.—, däruv i anmälningsavgift kr. 5.—, 10 st. stipendier à 100 kr. komma att utdelas. Ansökan skall vara inlämnad senast den 25 maj till S. K. C. Ks idrottsutskott under adress Fru Ingrid Holm, Kungsbroplan, 1, Stockholm.

Avrustningskontrollens öde

Diplomaterna och de civiltäckta militärerna vid den förberedande avrustningskonferensen i Genève ha åtskilts utan att strängt taget ha lästkommit någonting. Måhända äro vi ett uppjätt närmare den allmänna avrustningskonferensen, men det är allt. Något förslag till denna kongress hur avrustningen skall ske, på vilka punkter och med vilka medel, har man ej lyckats enas om. Inte ens i fråga om någon detalj.

Som vi erinra oss framlade den amerikanska representanten vid konferensens början ett förslag rörande minskning av flottrustningarna. Den frågan har vilat sen ett misslyckade Coolidgekonferensen 1927. Då man skildes utan att ha nått något resultat. Frågan kom nu åter upp i ny form för konferensen, vilket såg löftesrikt ut. Men konferensen har åter flyttat den tillbaks till sjöstomaternas regering, där den tills vidare vilat. Enda hopp är, att Amerika utfäst sig att snarast till dessa regeringar inkomma med detaljerade förslag.

Ifråga om avrustningen till lands har Frankrike fått sin vilja fram. De äldre årsklasserna skola icke ingå i någon avrustningsplan. Både England och Amerika ha givit med sig på denna punkt.

Någon plan för inskränkning av värnplikten, av de aktiva styrkorna, av krigsmaterielen och av krigsbudgeten har heller icke kunnat utarbetas. Oenigheten har varit för stor. Resultatet är alltså mindre än intet. Sverige har flera gånger inlagt sitt ord för positiva avrustningsåtgärder. Det har också visat sin goda vilja genom att ansluta sig till det på svenskt initiativ utarbetade allmänna skiljedomsfördraget, som innehåller bestämmelse om obligatorisk skiljedom i politiska och rättsliga tvister.

Emellertid. Om än ingenting blivit utträttat, så kan man dock icke säga att situationen är densamma som före konferensen. Ingenting står stilla. De organiserade arbetarna försökte att stimulera konferensens arbete genom att begrava den i resolutioner. Det hjälpte inte. Folken väta nu, att deras hittillsvarande om-

bud icke vilja eller kunna föra avrustningstanken framåt. Det behövs kraftigare åtgärder mot dem än resolutioner, som de ej bry sig om. Herrarna måste bort och ersättas med nya människor, som ha nya fullmakter, vilka komma till resultat. Men detta nås endast genom systemskifte i de stora militärländerna

Under allt detta förgävs pratar Danmark sin väg fram själv.

Då nu Centralstyrelsen 1928 beslöt ett gemensamt uppträdande mot borgerlig samling, reserverade sig Göteborgsrepresentanten i Centralstyrelsen däremot och Göteborgs lokalafdelning drog ut konsekvensen därhän, att den utträdde ur Riksförbundet. Men därem har en helt ny situation uppkommit, som ej kan jämföras med något föregående skedes organisatoriska förhållande.

Ada Nilsson.

Ordf. i Frisinnade Kvinnor 1914-1917.

V. U:s nuvarande ordförande.

Skådespelerskan

Inez Lundmark-Hermelin

lektioner i talteknik, välsläning och deklamation (taffel, även stamning, bortarbets) Tel. Ö. 7742.

NÅDDA RESULTAT

I frågan om samhällsarbete för folkhälsan

Sista akten har utspelats i det långa resenemangs-dramat omkring motionerna angående samhällsarbete för folkhälsan, vilka väckts av fröken Hesselgren, fru Nordgren och fru Östlund och för vilka Tidevarvet tidigare redogjort. Protokollet från debatterna i kamrarna ha nämligen nu kommit ut av trycket.

Motionärerna hade med samma motivering framställt sina yrkanden (angående anordnande av sexuell undervisning och uppsyningsverksamhet samt utredning angående revision av de s. k. preventiv- och fosterfördrivningslagarna) i tre olika klämmer och motionerna hade kommit under behandling av icke mindre än tre olika utskott. (nämligen första lagutskottet samt första kammarrens och andra kammarrens första tillfälliga utskott) samt i fyra olika betänkanden. Det inre sammanhang, som de tre frågorna i verkligheten äga och som motionärerna utgått ifrån och byggt sin framställning på, blev alltså under utskottsbehandlingen sönderbrutet till skada för frågornas vidare behandling. Kanske hade det också varit möjligt för motionärerna att övervinna denna svårighet och bygga upp motionerna så, att de kunnat komma under ett utskott. Det hade säkert varit till gagn för saken.

Emellertid torde, trots dessa ogynnsamma omständigheter, sammanhanget i de tre frågorna under riksdagsbehandlingen äga ha blivit uppenbart för de flesta, även om många ögon varit ovilliga att se. Saken har fallit. Men dess upptagande inför riksdagen har säkerligen inte varit förgäves.

Utskottsbehandlingen

Vad beträffar utskottsbehandlingen låg saken till på följande sätt. Första lagutskottet ger i sitt utlåtande angående preventivlagen en utförlig redogörelse för de ändringsförslag, som tidigare förekommit i riksdagen och den uppfattning om preventivlagens räckvidd och innebörd, som i samband därmed uttalats av lagrådet och andra juridiska auktoriteter. I sitt slutliga yttrande utelämnar utskottet helt och hållet frågan om förebyggande av havandeskap och fäster sig endast vid den sidan, som avser de smittosamma könssjukdomarnas bekämpande.

Under återopande av vad lagrådet tidigare yttrat, anser utskottet att någon tvekan ej längre behöver råda därom, att utan hinder av preventivlagen en vidsträckt uppsyningsverksamhet kan anordnas jämval rörande de mekaniskt verkande preventivmedlens betydelse i kampen mot könssjukdomarna. I vad mo-

tionerna avse en ändring i preventivlagen för åstadkommande av sådan uppsyningsverksamhet, finner utskottet följaktligen någon åtgärd icke nödig. Och till den del motionerna må åsyfta ändring av preventivlagen i övrigt, synas några skäl härtill icke föreligga.

Även i fråga om en revision av fosterfördrivningsparagrafen ser utskottet något ensidigt på saken. Det konstaterar, att efter allt att döma talrika fall av fosterfördrivning förekomma här i landet liksom i utlandet, utan att mera än omkring en kvarts procent av fallen leda till åtal eller straff. Att straffhotet i så hög grad visat sig vanmäktigt måste vara ägnat att undergräva respekten för gällande lag. Av stor vikt ur samhällets synpunkt är dock jämval de vådor för folkhälsan, som de rådande förhållandena medför.

Utskottet utgår ifrån, att motionärerna med en revision av bestämmelserna om fosterfördrivning mena en mildring av straffen. Utskottet kan dock inte finna att den skulle vara ägnad att råda bot på missförhållandena. De kvinnor, som beröas av en sådan strafflindring, skulle vara alltför få, medan det å andra sidan ständigt kommer att finnas kvinnor, som inte kunna påräkna strafffrihet, utan fortfarande komma att vända sig till kvacksalvare och andra okunniga personer.

Utskottet finner att hjälpen emot de rådande missförhållandena bör sökas på annat håll, nämligen i ökad upplysning och vägdad ansvarskänsla på införvarande område, samt i förbättrade levnadsvillkor för nödställda mödrar och deras barn. Utskottet kan icke tillstyrka en utredning, som åsyftar en revision av straffbestämmelserna.

Vad slutligen den sexualhygieniska undervisningen beträffar, uttala sig utskottet emot statsmaktens ingripande i denna fråga så länge den berör hemmen (vilket heller ingen begärt). Även för barn på folkskolans stadium anse utskottet att en sådan undervisning vore alltför vanskelig, därför att barnen i den åldern ännu inte nått tillräcklig mognad. Däremot förordas — åtminstone i första kammarrens utskott — att i fortsättningskolan i varje fall försöksvis anordnas en sådan undervisning, dock icke obligatorisk. Ifråga om de till det högre undervisningsväsendet hörande läroanstalterna anse utskottet att den föreslagna undervisningen redan är föremål för Kungl. maj:ts och övriga vederbörandes uppmärksamhet, då den enligt vad utskottet erfarit, kommer att vinna beaktande i de metodiska

anvisningar till läroverkens undervisningsplaner, som 1927 års skolsakkunniga beräkna kunna medhålla under loppet av innevarande år. Slutligen påpeka utskottet att undervisningen för den vuxna befolkningen upptagits av centralförbundet för nykterhetsundervisning och enligt vad utskottet ha sig bekant även av folkbildningsförbundet. Utskottet anse slutligen, att taktfullt och försiktigt avfattade skrifter i frågan skulle kunna vara till gagn för en förbättrad sexualhygien. Efter denna redogörelse komma utskottet fram till avslagsyrkande på motionen.

Vid samtliga utskottutlåtanden äro fogade reservationer, vilka på-

Tala med vår Wizard fotspecialist

om Ni har något ont i Edra fötter och ben. Tag närmare reda på, hur det låta, böjliga och metallösa Wizard-fotstödet verkar. Alla råd och upplysningar lämnas kostnadsfritt. Tel. 66 03.

Lagerörens

Kungsg. 4, andra huset fr. Stureplan.

yrka åtgärder i samma riktning som de i motionerna föreslagna.

Sedan utskottet sålunda givit sin uppfattning tillkänna på det sätt som ovan i kortet angivits, följde behandlingen i kamrarna.

Debatten om preventivlagen

Man torde, vad diskussionen om preventivlagen angår, kunna våga att sammanfatta dess innehåll så, att alla — med undantag möjligen för kyrkoherde Pehrsson — anse att en allvarlig och vederhäftig upplysning är önskvärd. Trots de olika tolkningar av preventivlagens innebörd, som framkommit och som konstaterades bl. a. i professor Holmgrens utförliga och vägande inlägg, framgår också som riksdagens mening, att en sådan upplysning kan äga rum utan hinder av preventivlagen.

Då säga motionärerna och deras meningsfränder: Måste inte lagen efter att ha fått denna tolkning anse vara överflödig? Bör den inte enligt konsekvensens fördring avskaffas? Nej, säger herr Svens. I den vägen av andra skäl bibehållas.

Vi ändra
sorgklänningar
på dagen

Alltid det senaste
Sorghattar och sorgsöljor

Leja-Magasinet
Stockholm

Aktieägarna i A.-B. Vår Tidning

kallas till ordinarie bolagsstämma i Tidevarvets lokal Slussplan 1, 2 tr. fredagen den 31 Maj 1929 kl. 14, varvid förekomma i stadgarna föreskrivna ärenden.

STYRELSEN.

Ett växlande av ständpunkter under loppet av en kortare tid i en lagstiftning, särskilt på strafflagens område, är ganska farligt och måste ogynnsamt påverka den allmänna rättsuppfattningen.

Kanske man får anse att riksdagens slutord i denna fråga är borgmästare Björkmans yttrande: Att det skulle vara tacknämligt om det visade sig, att hela riksdagen trädde bakom, att det blev en samfäll mening i denna sak, som skulle kunna verka utåt respektiverande och avspännande i långvariga och pinsamma strider. Som först och främst skulle taga bort den tvekan, som möjligen kunde finnas hos en eller annan auktoritativ person, om han skulle våga gå fram med sin allvarliga och värdiga uppsyningsverksamhet. Att inte vederbörande ha varit alltför tveksamma förut, därom vittna de av stark sanningskärlek präglade skrifter, som i denna fråga utgivits från läkarehäll, och som inte ådrägit vederbörande något åtal. — Om vi nu godkänna lagutskottets utlåtande, ha vi vunnit en enig riksdagsmening i denna fråga. Riksdagens mening bör det väl inte vara svårt att i detta fall försvara, då vi ha att stödja oss på lagrådets utlåtande, följt av Kungl. maj:ts avskrivning av ärendet.

Fosterfördrivningen

I debatten om fosterfördrivning en var professor Lundstedt kanske den ende, som gick till frågens innersta kärna och granskade hurvidt bärande rättsgrunder funnes för ett straffbeläggande av fosterfördrivning.

Man borde ej taga fosterfördrivningslagens existens som utgångspunkt och fråga, om ej de och de ömmande fallen borde undantagas från lagens område. Man borde ställa frågan i stället så här: Se bort från alla särskilda medicinska och sociala indikationer, se bort från alla särskilda humanitära skäl! Vad alla män då för grund till att i alla dessa icke ömmande de fall straffa fosterfördrivning?

Fostrets rätt att leva, säger man. Men finnes en sådan rätt skulle man ju icke i något fall ha rätt att på strättgrund avbryta havandeskapet. (Detta var också i århundraden den katolska kyrkans uppfattning. Ref.)

Professor Lundstedt pläderade ej för borttagande av straff för alla slag av fosterfördrivning, endast innan fostret utvecklat till en viss grad. Men här måste en allsidig utredning till.

Herr Lundstedt ville till och med ha en så förutsättningslös utredning att den inte ens skulle företagas i »folkhälsans intresse» — men har ej fröken Hesselgren mera rätt, när hon pekar på erfarenheterna från Ryssland som bekräftar, att avbrytande av havandeskap — under hur betryggande omständigheter det än sker — har vådliga följder och att det måste ligga i folkhälsans intresse att bemästra detta onda med något annat än en lag, som ej tillämpas.

Upplysning i sexualhygien

Som ett av de alla viktigaste medlen till detta ondas bekämpande hade naturligtvis motionärerna uppfattat den sexuella upplysningen. Men som förut framhållits blev genom utskottsbehandlingen sambandet mellan frågorna brutet och kam-

Mötesplatsen

Den 3 maj avhöll *Hallands Länsförbund av Frisinnade Kvinnors Riksförbund* sitt ordinarie årsmöte i Falkenberg under ordförandeskap av fru Rut Adler och med fru Jisea Jakobsson som älskvärd värdinna. Styrelse- och revisionsberättelse upplästes och godkändes och styrelsen tillerkändes ansvarsfrihet. Till styrelse valdes: Fru Rut Adler, Lindome, ordf. fröken Anna-Maria Nilsson, Halmstad, fröken Lissi Almer, Varberg, fröken Conny Kristensson, Varberg, fru Jisea Jakobsson, Falkenberg, fru Lotten Hallberg, Falkenberg, fröken Hanna Pålsson, Halmstad.

De av V. U. utsända frågorna diskuteres efter ett inledningsföredrag av fröken Ebba Holgersson. Hennes allvarliga mening till oss "att taga ständpunkt som frisinnade kvinnor" eldade oss och drev oss att söka tränga till djupet av de spörsmål, som hon klart lade upp för oss.

Fröken Holgersson attackade hjärtligt och diskussionen blev livlig och engående. Stärkt i samhällsintresset och vilja till intensivare arbete för Frisinnade Kvinnors program uttalar mötet varma sympatier för Tidevarvet och röjde en kraftig vilja att i möjligaste måtto stödja det.

Svenska skolornas fredsörening hade torsdagen den 2 maj årsmöte i Högre lärarinneseminarier i Stockholm. Till medlemmar i Centralstyrelsen valdes för Stockholm med omnejd: lektor Elisabet Earén, ämneslärarinnan Greta Stendahl, fröken Héléne Philipsson, ämneslärarinnan Althild Kraepelin, skolförstärare Per Sundberg, lektor Herman Söderberg, och fröken Matilda Widgren. För ländors: skolförstär. Edit Ahrenöf, Karlstad, lektor Blomqvist, Kalmar, ämneslärarinnan Märta Buch, Luleå, och läroverksadjunkten Nils Nordlund, Kristianstad. Efter årsmötets handlingarna höll kansliehelen Per Jacobssons föredrag om "Det inre arbetet inom Geneveinstitutionerna".

Den insamling för genom jordbävningarna nödställda bråre i Balkanländerna, som av Svenska skolornas fredsörening igångsattes i maj 1928 är nu slutförd och resultatet framlagt på förenings årsmöte. De inkomna medlen uppgick till 1.176,55 kr. Härav sändes till Bulgarien 637,20 kr., vilka genom prof. Dmitri Kataroff i Sofia överbringades till lärare i Filippopel och Thesalonika. I Grekland mottogs pengarna, 225,— kr., av Dr. Orestes Iatrides i Saloniki. Han förestälde om deras fördelning mellan folkskollärare i trakten av Korint och har å deras vägnar uttalat ett tack till Svenska skolornas fredsörening och det svenska folket för ett "konkret uttryck för det kristliga broderskapet, som söderbryter skiljemurarna mellan folken och minskar avståndet mellan länderna". Till Konstantinopel avsändes 200,— kr., vilka genom svenska legationens försorg av svenska konsulin i Smyrna överlämnades till den där arbetande inhemska hjälpkommissionen och av turkiska Röda halvans tilldelats nödställda i Turbali. Varma tacksgelser ha inlett för värdetull hjälp.

rarna stälde sig på utskottets avstyrkande ständpunkt.

När riksdagen år 1918 tillkännagav sin mening ifråga om åtgärder för de smittosamma könssjukdomarnas bekämpande, trodde man att den skulle gå på den lagstadgade uppsyningsväg. År 1929 har den vitt sat, att den inte vill åtaga sig att genomföra denna upplysning. I utlandet har man i de olika länderna på detta område gått på två olika vägar, frivillighetens och den obligatoriska. Det har nu genom riksdagens senaste beslut visat sig, att vi också måste slå in på den frivilliga uppsyningsväg.

Olga Elmdahl
Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

Vid baket

Kooperativas margarin

Tre melodier

Helen Keller: Min religion. Albert Bonnier.

Lydia Wahlström: Själens hälsa. Norstedt och Söner.

Miguel de Unamuno: L'Agonie du Christianisme. Paris 1928.

När man strövar på nutida kulturmark och lyss efter fåglalåt inifrån hjärtats värld, så är det ofta nog svårt att skilja ekon ur det förgångna från rop ur det levande nuet. En hes eller halvkvävd ton kan likväldig komma från ett hjärta för fullt att änna få röst, som från en döende efterklang. En fulltonig och klar stämma kan betyda ett inre överflöd som äntligen funnit sitt uttrycksätt. Men den kan också betyda en reproduktion av det, som redan hunnit bli en mänsklig-hetens egendom, dess skönare utförd kanske därför att ingen födslovända mera står bakom orden och sången.

När man väl sett ifrån den (i svensk tolkning) alltså utfordrande och anspråkfulla boktiteln, stannar man till inför en sådan tröstlåt ur skogsdjupet som Helen Kellers. Hur naturligt är det ej för den, som fått så många sinness portar slutna mot yttervärlden som hon, att kunna lyssna just i den riktning, där Swedenborg gick, den store enslingen i andevärlden. Det är ingen apologi för Nya kyrkan i den avvägda redogörelsen eller den teologiska problemställningens tecken, ingalunda! Det är endast det självupplevda och hos Swedenborg igenkända, som tonar fram till vittnesbörd. Och därför får det också melodi och själsklang. Man får i Helen Kellers tidigare böcker lära känna en hel skala förnelsetoner, som ligger utanför de »normalt utrustades räckvidd». Vem minns inte beskrivningen på hur den blinda och döva uppfattar trädens höjd och tjocklek, människornas ålder och utseende, blommornas färger och fågelnsången på helt andra vägar än de vanliga! Och när hon nu ger uttryck åt sitt trosliv känner man också här, att hon fångat in av de stora verkligheterna längs andra vägar än de vanliga. Allt det vi se och höra med ögon och öron är ju för henne av lika osynlig och o hörbar kvalitet, som den andliga världen för oss, hur realla dess erfarenheter än i övrigt månde gestalta sig. För henne existerar av naturövändigheten ingen klyvning i två världar, den synliga och den osynliga. Och det är detta som förlänar en så sällsam rikedom och charm åt hennes vittnesbörd. Det andliga livet har samma klarhetsgrad som sinnevärlden för de nor-

malt utrustade människobarnen. Och »sjölvärldens» har för denna undantagsvarsele samma själstoen över sig som troslivet. Det är en enslings sång i den stora öknens. Men det är också en befrielsens lyckoton över skäddandet i den värld, där ingen är ensam och där »det slutna ögat» har klarare syn än det seende.

Helt andra tongångar är det man nås av i Lydia Wahlströms Själens hälsa. Det är ett stycke vardagsreligion, folkklät transporterade på ett modernt kulturinstrument, en morgonpsalm innan man går till sitt arbete. Dess säregenhet ligger i samgreppet av äkta och frisk barnafromhet och kunng och klar överblick över moderna kulturfrågor. De uppfattas inte som livsproblem som man darrar av och blöder för, utan helt enkelt som det redan givna lagrar av kulturmåll, där vi nu äro satta att plöja och så. Som en god bonde vet beståndsdelarna i åkers jord, lika konservativt och sakligt, lika lugnt och erfaret lägger Lydia Wahlström upp kulturfrågor. Det är ju bara arbetsfältet man skall döna i. »O helge and, gör själen fram, förnöjd och oförfärad», det är grundmotivet, men överflyttat till ny tids vardagsgärning. En frisk lära detta barn att inte se ut som en själv-mordskändis... Hör du, Kezia, ställ tillhaka min kopp på bordet — försiktigt; dina händer darra ju som en gammal gudinna. Och försök att ha nådsklen i din ficka och icke instoppad i äranen.

Den som lider in till mörgen av ett världsva, som känner kulturmarkens sönderremnad genom en hemsk motsättning mellan är och borde vara, den har ej gehör för dagvisan eller ens för enslings tröstlåt. Men en sådan människa torde få uttryckets befrielse ur Miguel de Unamunos rop ur djupen i L'Agonie du Christianisme. Den handlar ej (som man av titeln kunde förmoda) om kristendomens utdöende. Nej, den handlar om den upplevda kristendomens karaktär av agoni, en kamp till blods och till döds mellan världens krav och evighetens, Unamuno, denne radikale politiker, som är för fri för de klerikala, för from för de radikala där hemma i Spanien, lever som bekant landsförvisad i något till hybble i Paris, utesluten likaväl från sin professur i Salamanca och i sin kontakt med ungdomen där, som från sin politiska verksamhet med dess brinnande längtan efter Spaniens inre förmyle, politiskt och religiöst. Hans — också till danska översatta — bok om livets tragiska innebörd är kanske det djupaste som i nutiden givits av direkt religiös art. Där möta vi ett tankedjup, som i en lidelsefull och konstnärligt formad dialektik fogar väggam efter väggam i väg mot sitt väsens hem. Det doftar sälla och tång och lysar blågrönt och

Den lilla flickan. Av Katherine Mansfield

För den lilla flickan var han någon som man var rädd för och undvek. Varje morgon kom han innan han för in till sitt arbete in i barnkammarerna och gav henne en pliktskyldig lys, som hon besvarade med ett »adjö, Pappa». Och med vilken glad sång en låttad höjde hon ej ljudet av vagnshjulen, som låto allt svagare från den långa landsvägen.

På kvällen hängde hon över trappträcket då han kom hem och höjde hans högljudda röst i hallen. »Ställ tebrician i herrrummet åt mig. Har inte tändningen kommit ännu? Ha de återigen tagit ut den till köket? Mor gå och se efter om tändningen är därute — och ge mig mina tofflor.»

»Kezia», brukade modern ropa till henne, »om du är en snäll flicka får du komma ned och ta av Pappa skorna.» Långsamtt glöd hon då ned för trapporna, med den ena handen hårt knuten om trappträcket, en långsamare genom hallen och fram till herrrumsdörren som hon glimande på.

Vid detta laget hade han fått glasögonen på sig och såg på henne över dem på ett sätt som förfärad den lilla flickan. »Nä, Kezia, låt det bli någonting av, ta av mig skorna och låt ut dem. Vart en snäll flicka idag?»

»J-j-j-jag v-v-vet inte, Pappa.»

»Du v-v-vet inte? Om du stannar på det här viset, får mamma allt lov att ta dig till doktorn.»

Hon stannade aldrig med andra människor — hade alldeles fäst bort det — nära när hon talade med fadern kom det igen, därför att hon så höjd till att säga orden rätt.

»Hur är det? Vartför ser du så olyckligt ut? Mor, jag skulle önska du kunde lära detta barn att inte se ut som en själv-mordskändis... Hör du, Kezia, ställ tillhaka min kopp på bordet — försiktigt; dina händer darra ju som en gammal gudinna. Och försök att ha nådsklen i din ficka och icke instoppad i äranen.»

glittrande för var gång en bölja lyfter sitt tankefång ur ett förgången mot ett levande nu. Det är kamp och tårlighet, men ännu icke ångest.

Men i L'Agonie du Christianisme talar en själ bedövd intill döden, en själ som förblöder under kampens sår, och dock oavlätligt ställer inför sina ögon kampens ändamål, medan övergivenhet och förtvilan stänger den kämpande. Ett par av uppsatserna bli rent av brustna och osammanhängande. Men i den första har hon nåddt en in i livsdjup, som ge mening och innebörd också åt de brustna fragment. Denna moderna människas förtvill till de, som fått del i korets paradox. Det är icke för rö skull som han kallar Kierkegaard sin nordiske broder, ehuru deras paradox och deras kors lyxats till av mycket olika erfarenhetsvirke.

Törhända kräver skriften för att utnyttas att man tidigare ställt sig inför *The tragic sense of Life** och också inte inför Unamunos mera bekanta rent skönsliterära produktion. Man får åtminstone då uppleva ett stycke Jobs bok ur nuet. ett misereere som ur djupet av sitt elände dock funnit en himmel att ropa till.

E. F. N.

* Den engelska översättningen är av författaren själv reviderad.

»J-j-j, Pappa.»

På söndagarna satt hon bredvid honom i kyrkbänken, lysnade när han sjöng högljutt och klart, följde honom med ögonen medan han under predikan gjorde små anteckningar på baksidan av ett kuvert med resten av en blåpenna, kikande med ögonen och med ena handen saktat trummande på kyrkbänken. Han sade sina böner så högt att hon var säker Gud hörde honom bättre än prästen.

Han var så stor — hans händer och hans nacke, isynnerhet hans mun då han gaspade. Att tänka på honom när hon var ensam i barnkammarerna var som att tänka på en jätte.

»Det var söndag brukade Mormor på eftermiddagen skicka henne ned till salongen, ikädd den bruna sammetklämningen för att »prata och ha trevligt med Pappa och Mamma.» Men den lilla flickan fann alltid modern förjudad i en illustrerad tidning och fadern utsträckt på soffan, med fötterna stödda mot den finaste soffkudden och försäkrat i så djup sömn att han snarkade.

Upptruppen på pianostolen gav hon allvarsansakt på honom ända till dess han vaknade, sträckte på sig och frågade vad klockan var. Sedan såg han på henne.

»Sörta inte, Kezia, du liknar en liten brun ugla.»

En dag, när hon fick lålta sig inne för en förkyllning, sade hennes mormor att fars födelsedag var nästa vecka och föreslog att hon skulle göra en knappådsydna åt honom av en vacker bit gult siden. Med stor måtta sydde den lilla flickan ihop tre sidor med dubbel sytt. Men vad skulle hon då till flyllning? Det var en svår fråga. Mormodern var ute i trädgården och hon begav sig till moderns sängkammare för att söka efter något passande. På matduksbordet upptäckte hon en hel mängd mycket tunn pappersark, samlade ihop dem, rev dem i helt små bitar, stoppade dyran fullt och sydde så ihop den fjärde sidan.

Den kvällen var det skallsång i hela huset. Fars koncept till det stora talet inför hummyddigheterna hade försvunnit. Det letades i alla rum, tjänarna frågades ut. Skuttigen kom modern till barnkammarerna.

»Kezia, jag förmodar du inte kom att se några papper som låg på bordet i vårt rum.»

»Jo då, sade hon sjag rev sönder dem för min övervakning.»

»Und för slap!» nästan skrek modern. »Kom direkt ned till matsalen och det på ögonblicket.»

Och hon blev släpud till fadern som gick fram och åter, med händerna på ryggen.

»Nä», sade han skarp. Modern förklarade. Han stannade och stirrade nästan föniat på barnet.

»Har du gjort det?»

»N-n-nej», viskade hon.

»Mor, gå upp till barnkammarerna och hämta med den förnämde historien och se till att flickan ögonblickligen kommer i säng.»

Hon grät alldeles för mycket för att kunna ge någon förklaring, låg stilla i det skumma rummet och följde med ögonen kvällsluset som slade genom persienerna och tecknade ett vemodigt litet mönster på golvet.

Så kom fadern in i rummet med en linjal i handen.

»Jag skall ge dig stryk för det här», sade han.

»Nej då, nej då!» skrek hon och kröp ihop under täcket.

Han drog undan det.

»Sitt upp», kommanderade han, och höll fram händerna. Du skall en gång för alla få lära dig att inte röra det som ej tillhör dig.»

Linjalen slog ned på hennes små skära handflator.

Många timmar senare, när mormodern hade svept in henne i en sjaal och vaggat henne i gungstolen, smög sig barnet tätt intill hennes injuka barn.

»Till vad skapade Jesus pappor?» snyftade hon.

»Här får du en skön ren nästlek, älsklingen, med litet av min Eau-de-Cologne på. Soama nu, raring; i morgon har du glömt alltsammans. Jag försökte förklara för Pappa, men i kväll var han för upprörd för att lyssna.»

Men barnet högde aldrig. Nästa gång hon såg honom, flögö båda händerna hastigt bakom ryggen och hennes kinder blevo mycket röda.

Macdonalds bodde i huset bredvid deras. Där voro fem barn. Kikande genom grönsaksrädgårdens staket, såg hon dem leka ta fatt. Fadern sprang med den yngsta tjeeningen Mac på axeln och två

små flickor som hängde vid rockskårtorna, runt och runt omkring blomsterrabatterna under högljudda skrattsalvor. En gång såg hon pojkan räkta slangen mot honom — rikta slangen mot honom — och han högg efter dem och kuttade dem tills de fingo hicka.

Då kom hon till den slutsatsen att det måtte finnas olika slags pappor.

En dag blev modern plötsligt sjuk och hon och mormodern foro in till staden i en stängd vagn.

Den lilla flickan lämnades ensam i huset med Alice, ensamjungen. Det var ihugnet att säga om det på dagen så länge det var ljus, men nu då Alice skulle lägga henne, blev hon plötsligt rädd.

»Vad skall jag göra, om jag får maran?» frågade hon. Jag får ofta maran och då tar Mormor upp mig i sin säng — jag kan inte vara i mörkert — det blir så svikligt... Vad skall jag ta mig till om jag får maran?»

»Du skall bara soga, barnet mitt, sade Alice, under det hon tog av henne strumporna och slog dem mot sängväggen, och börja inte gasta så att du väcker din stackars Pappa.»

Men där kom samma gamla mara — slaktaren med ett rep och en kniv, som kom närmare och närmare och tog det där gräslika leendet medan hon inte kunde röra sig, bara kunde stå stilla och skrika: »Mormor, Mormor!» Hon vaknade darrende vid att fadern stod bredvid hennes säng, med ett ljus i handen.

»Vad står på?» sade han.

»A, en slaktare — en kniv — jag vill till Mormor!»

Han släkte ljuset, böjde sig ned, tog upp barnet i sina armar och bar det genom korridorerna till den stora sängkammaren. En tidning låg på sängen, en halvrikt cigarr stödde sig mot lamlampen. Han kastade tidningen på golvet, slängde cigarrnen i den öppna spisen och svepte sedan försiktigt täckena om barnet. Så lade han sig bredvid henne. Ännu halvsovande, ännu tycktes det, med slaktarens grin omkring sig, kröp hon tätt intill honom, burdade in sitt huvud under hans arm, tog ett fast grepp om hans pyjamas.

Hu tillgen behövde mörkert ingenting längre; hon låg stilla.

»Se så, gungga dina fötter mot mina ben, så får du dem varma», sade fadern. Utträtt som han var, somnade han före den lilla flickan. En underlig känsla kom över henne. Stackars Pappa! När allt kom omkring var han inte så stor — och han hade ingen som såg efter honom... Han kändes hårdare än Mormor, men det var en trellig härledning... Och alla dagar måste han arbeta och var för trött för att vara en herr Macdonald... Hon hade ritat sönder hela hans vackra skrivning... Hon rörde plötsligt på sig och suckade.

»Vad står på?» frågade fadern. »Ännu en dröm?»

»Nej», sade den lilla flickan. »Mitt huvud är på ditt hjärta; jag kan höra hur det tickar. Vad du har för ett stort hjärta, Pappa lilla.»

Översatt av E. Gadolin-Lagerwall.

Professor Silverstolpe skildrar fängslande

vårt folkhushäll i sin bok

Svenskt näringsliv

i tjugonde seklet

Ny upplaga 5000—8000

Kr. 3.—, 375

Kooperativa förbundets bokförlag

Vår gymnastik- och sportgrödel ger höfterna ett fast stöd, arbetas helt utan gummi och förhindrar oömtåg utvidgning. Rekommenderas av läkare.

Kalasiripis

Birger Jarlsгат. 108 - Tel. 80471

Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad

Sommarmkurs 18 juli—8 augusti

Höstkurs 10—31 oktober.

Prospekt och vidare upplysningar genom rektor **Honorine Hermell** Fogelstad, JULITA.

Helpensionen - Herrsättra Skola,

Carlberga, Södertälje, mottager ett begränsat antal elever på flickskolans alla stadier. Normalskolekompetens. Moderna metoder o individuell undervisning. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte. Hemlik arbetsfär. Stärkande friluftsliv. Nybyggnad med bl. a. tidsenligt gymnastiksal, slöjd- och sjukrum under uppfostrande. Höstterminen börjar den 10 sept.

Tel. Södertälje 532.

Anna Sundin, Förestånd.

STORPOLITISKT

Forts fr. sid. 1.

form, avrustning. På detta program skapades ofta med stora uppföringar av småfolket en radikal organisation över landet och en press.

Partiet räknade vid starten 12 folketingsmän. Det var och har förblivit ett litet parti. Så måste det vara ty det är intet klassparti som kan räkna på massanslutning. Det går emot överklassprivilegierna och det är motståndare till klasskampen som medel att ernä rättvisa.

Trots sin litenhet kom det dock snart att öva ett betydande inflytande, och det var dess män som i den Zahleska ministären ledde dansk politik under de vanskliga åren 1913—1920.

År 1913 bildades den andra ministären Zahle. Radikala Venstre och socialdemokrater tillsammans hade då majoritet i riksdagen. Denna tid sammanfaller med en stor reformperiod i Danmarks historia.

År 1915 genomfördes den nya grundlagen. Danska medborgare återfingo den frihet och de rättigheter de under Estrups regemente förlorat. Men därtill kom också att kvinnorna erhöles medborgerliga rättigheter, vilket tydligen för talaren var en hjärtesak.

Den stora löneregleringen år 1919 genomfördes också efter principen lika lön för män och kvinnor vid lika arbete.

Frisinnade kvinnor hysa ett stort intresse för jordfrågan och kräva en lösning från grunden därav. Det var därför med synbart intresse de närvarande föreningsmedlemmarna lyssnade till redogörelsen för danska jordreformen av 1919. I Danmark funnos då ännu adelslänkar som innehade stora förlänningar av rikets jord, den de fått med fideikommissärrätt med vederlaget att försvara landet och öka hovets gånge. Äv dessa uppgifter skötte de endast den senare. Medan de sutto med sina stora förlänningar, kunde den fattige leka få köpa jord, där han kunde leva. Nu indrog staten en tredjedel av fideikommissens jord mot full ersättning åt innehavaren. För att få fri egendomsrätt till resten måste innehavaren betala till staten 25 proc. av värdet. De sumor som så inkommo lades till en jordfond på 100 millioner kronor. På så vis frigjordes man omkring 40 000 tunnland jord. Genom att ta prästgårdsjordarna ökade man den areal till bortåt 100 000 tunnland och kunde så skapa 10 000 nya småbruk på ungefär 10 tunnland vardera, finansierade av jordbruksfonden. Småbrukarna betala till staten en jordränta som stiger och faller allt efter priset på jord.

Det var svårt, sade talaren, att genomföra denna lag. Grevarna och baronerna ansågo sina rättigheter kränkta och anlade mot regeringen en process i Högsta domstolen, där de dock förlorade. När överklassen anser sig förfördelad, är den värre att regera än någon annan klass. Den blir lätt oprösk.

Talaren redogjorde också i kortet för de demokratiska reformer som genomförts i rättsväsendet, skolväsendet och skatteväsendet. Mera utförligt uppehöll han sig vid den radikala regeringens politik under kriget. Principen för regeringens krigshushållning var att ingen i Danmark skulle behöva lida nöden heller ingen, blott därför att han hade gott om pengar, kunna förförskaffa sig mer smör och bröd än de fattiga finga på ransonen. Detta kunde genomföras därför att Danmarks producenter under regeringens kontroll till höga priser sålde livsmedel åt båda de krigsförande parterna. Ju högre exportpriser, dess lägre kunde staten sätta priserna på livsmedel för den inrikes försörjningen.

Tyskland lämnade den danska exporten av smör, fläsk och ägg till England i fred, emedan Tyskland själv behövde danska hästar och nötkreatur. England lät den danska djurexporten på Tyskland passera emedan man behövde ägg och skinka till frukost, och det fick man från Danmark.

Det var Danmarks dåvarande utrikesminister Eric Scavenius som fick till stånd denna överenskommelse med båda parterna, som lyckades inge dem tillit till Danmarks neutralitet och lära dem inse att de hade fördel av att låta Danmark vara i fred och producera livsmedel. Han satt nu på första bänken i godtemplarsalen och tänkte kanske på den tid, då han mobiliserade fläsk och smör till Danmarks försvar i världskriget.

Regeringens krigshushållningspolitik var icke egentligen populär, men man medgav till slut dess fördelar, och 1918 vann Radikala Venstre sin första och hittills enda stora valseger.

Men så doko upp två vanskliga nationella frågor, där regeringen måste gå fram mot ett starkt motstånd. Isländarna begärde full suveränitet, och regeringen genomdrev att de också finga den. Så kom frågan om gränstregleringen med Tyskland vid krigets slut. Då genomdrev regeringen att Danmark icke gjorde anspråk på större del av Sönderjylland än vad som med livets rätt tillkom Danmark, alltså endast begärde det område som alljämt var danskt, icke sådana som en gång varit danska. Mot regeringen reste sig en mäktig nationell bölja, som vid valen 1920 svepte bort den från makten. Men då var gränsen lagd efter dess principer.

De andra partierna trodde då att de äntligen voro befriade från Radikala Venstre. Men partiet förnyade sig. Det skrev om sitt program, vilket var nödvändigt emedan så många punkter voro genomförda, och arbetade vidare.

Vid valen i april höll partiet gott sin siffra från förr nämligen 10 proc. av den röstande valmanskåren. De segrande socialdemokraterna erbjödo samarbete, det accepterades och Radikala Venstre innehåller nu justitie-, utrikes- och inrikesministerposterna i regeringen. Samarbetet är baserat på ett direkt arbetsprogram som ligger inom Radikala Venstres ram. Man hoppas att landet på detta sätt skall ha fått en stark regering.

Det arbetsprogram som de båda parterna uppgjort, uppstår som första punkt avrustning efter Radikala Venstres program av 1905. Man vill avskaffa den allmänna värnplikten och avrusta så när som på en gräns- och sjöpolisväkt.

Danmark kan icke föra ett modernt krig. Det kan icke uppehålla ett till krigsbruk dugligt militärväsen — icke ens för de 53 miljoner som är det högsta anslag högren åskar. Därför kan och bör Danmark gå i spetsen för avrustning. Därmed ville det också i all anspråkslöshet sätta världen ett exempel. Radikala Venstre skulle anse det för den största ära att få vara med om att genomföra detta.

Rustningarna, i sig en krigsfara, måste avlösas av en internationell rättsordning. En sådan är också på väg att dansa. Kelloggspakten förklarar krig för ett brott. Det är också säkert att ett nytt krig skulle tillintetgöra Europas kultur.

Statsrådet Zahle är optimist för det han tror på och lyckas övervinna svårigheter. Han tror att när det en gång så stridiga Norden nu fredslags, så att Sverige, Norge, Danmark, Island och Finland icke kunna tänkas föra krig mot varandra, då är detta ett tecken att vad håll utvecklingen pekar. Dessa länder äro ju var för sig små — Sverige undantaget, sade han artigt — Men de bildade dock tillsammans en icke obetydlig del av världen.

Det var verkligheternas värtighet som grep åhörarna av detta föredrag. Det var laddat med handling och vilja till handling. Den starka verkliga hos publiken utlöste sig i applåder som höll på att aldrig ta slut. Ordföranden i Riksförbundet, fröken Kerstin Hesselgren, uttryckte förvisso majoritetens mening, då hon uttalande den förhoppning, att det i Sverige måtte finnas en grupp människor med mod och kraft att gå samma väg som Radikala Venstre i Danmark.

Denna tanke återkom i de tal som hölls vid festen efteråt i Stora hotellet. Länsförbundet hade inbjudit en hel del gäster däribland ordförandena i de manliga och kvinnliga socialdemokratiska organisationerna i Södermanland, så att församlingen var uppgick till ett 90-tal.

Stimulansen från aftonens föredrag förde den med sig, vilket från början gjorde stämningen livlig och samvaron angenäm.

Fröken Tamm välkomnade länsförbundets gäster, framför allt de danska och uttalande allas tack till statsrådet Zahle. Men hon gick också in på den politiska situationen i Sverige.

Riksdagsman Bårg från Katrineholm berörde i sitt tal Frisinnade Kvinnors arbete under deras valkampanj i Södermanland 1928. Den fick av honom som socialdemokrat de vackraste lovord. Den var elegant, värdig, saklig, respektgivande.

Doktor Ada Nilsson talade för de danska radikala kvinnorna, repre-

centerade av fru Zahle och fru Scavenius. Advokat Elisabeth Nilsson talade för en fruktbarare radikal skandinavisk samverkan. Justitieminister Zahle bekände sig som en lidelsefull anhängare av kvinnans likaberättigande i samhället och deltagande i det politiska arbetet. Helt naturligt. Ty det är ett osvikligt tecken på kultur, att självfallet beaktar kvinnorna som likvärdiga arbetskamrater. Inte ha några choser på den punkten eller skriva sig. Och om han är något, så är han en kulturpersonlighet, fri från fördomar, en människa av den utjämnde kloshet, som man just finner hos den danska eliten.

Vad som kan komma, veta vi ej. En sådd är utkastad över fälten i vårens tid.

»Herren är med de tidiga jordbrukarna.»

Inbjudan till 1929 års sommarkurer i Stockholm 30 juni—12 juli

Under innevarande år anordnas i Stockholm sommarkurer, vilka liksom de under åren 1902, 1904, 1907, 1910, 1913, 1920 och 1925 hållna hava till sin förnämsta uppgift att — med beaktande av huvudstadens rika föreningsmaterial på skilda vetenskapliga, konstnärliga och sociala områden — låta kursdeltagarna få en inblick i några delar av det moderna kulturarbetet.

Sommarkurserna öppnas söndagen den 30 juni kl. 4 e. m. i Nordiska Museets stora hall av landshövding Nils Eden samt avslutas fredagen den 12 juli.

Söndagen den 30 juni kl. 8 e. m. äro kursdeltagarna inbjudna till en välkomnande fest å Skansen varvid Stockholms Högskolas rektor, professor Sven Tunberg, kommer att tala.

Bland föreläsarna, med vilka överenskommelse hittills träffats om medverkande, märkas följande:

I kulturhistoriska och samhällshistoriska ämnen: antikvarien fil. dr. T. J. Arne, professor J. Bergman, intendenten Sigurd Erixon, docenten Olle Holmberg, docenten Ragnar Josephson, amanuensen Ernst Klein, professor Anders Lindholm, förste folkskoleinspektören fil. dr. K. Nordlund, riksdagsmannen Värner Rydén, fil. dr. Hanna Rydh, intendenten Sixten Strömberg, fil. dr. Verner Söderberg, föreläsningsskoleintendenten docenten A. Thomson, professor Sven Tunberg, intendenten Sigurd Wallin.

I naturvetenskapliga ämnen: professor

G. Aminoff, intendenten Alarik Behm, fil. lic. Iwan Bolin, professor Gerard De Geer, professor Folke Heuschen, lektor Ernst Herlin, överläkaren docent Axel Josefson, fil. dr. Jarl Lubben, överdirektören Axel Wallén.

Förevisningar under särskild ledning komma att ske av de av huvudstadens sociala institutioner, såsom Stadshuset och Rådhuset, av Kungl. slotten i Stockholm och Rosendal, av gamla Stockholm (staden mellan broarna), en del muséer m. m.

Söndagen den 7 juli anordnas en utfärd till Drömtingsholm med demonstrationer av slottet och teatermuséer.

Desusommo kommer en utfärd under ledning av Intendenten Sixten Strömberg att äga rum till Gripsholms slott och Strängnäs.

Smärre geologiska och arkeologiska excursioner komma även att anordnas.

Under kurserna anordnas två studieledarekurser:

1) Studieledarekurs i stats- och kommunalkunskap under ledning av docenten A. Thomson.

2) Studieledarekurs i varuslagskunskap och födelämslära med laborationer i kemi under ledning av fil. lic. Iwan Bolin. För denna senare kurs tillkommer en extra avgift av 5 kr.

Endast ett begränsat antal deltagare kunna mottagas i varje kurs, och torde de, som önska bevista kurserna, på förhand anmäla sig.

För kostnadernas täckande erlägger varje deltagare — helst vid anmälan — en avgift av 15 kr. Därrest man och hustru deltagit i kurserna, erlägger vardera halv avgift. Tillträdeskort överlämnas, så snart anmälan ingått. Tillträdeskortet berättigar desusommo till fritrit inträde till Nordiska Museet och Skansen under den tid kurserna pågå.

De som önska deltaga i sommarkurserna, torde så snart som möjligt inlämna anmälan därom till Sommarkursernas byrå, Stockholm, som meddelar alla nödviga upplysningar jämte anvisning å billiga hotell och billiga matlådor, där så önskas.

KOMMITTERADE:

Nils Eden,
Ordförande.
J. G. Anderson,
Gerard De Geer,
Otto Rosenberg,
T. J. Arne,
Folke Heuschen,
Sixten Strömberg,
Sigurd Curman,
Anders Lindholm,
Iwan Bolin,
Sekreterare,
Carl Lidman,
Byråföreståndare.

Undvik »Sömmedel», de förslöa Eder nervsystem och Ni blir lätt beroende av dem. Vid svårighet att insomna, använd Instantine, det skänker Eder strax den ro som efterdras för ett naturligt insomnande. Instantine är oskadligt, ej »vanebildande». Säljes å apotek.

RÄTTELSE:

I förra nummer av Tidevarvet hade vid omtryckningen en rad fel till bort, vilka i stället kommit in i missstånd uppgift. I artikeln om Justitieminister Zahle stod: Socialdemokrater och Radikala Venstre har tillsatt tre konsultiska ministerposter.

Skall vara: Socialdemokrater och Radikala Venstre ha tillsammans tillsatt tre konsultiska ministerposter.

12½
öre pr lit.

1/5-del
av det som betalas för övriga förmånliga bordsvatten kostar

LITHIN
du Dr. Gustfn.

Välsmakande, hälsosamt, lätt kölsyrat.
Rekommenderas av läkare vid urinsyrediales.

På alla apotek i 12-literspaket å 1:50.

Skölkannor
av glas, porslän och emalj, i olika storlekar och graderingar.

KIFA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

31 Regeringsgatan 31

NYTT!

ANNA OLSSON!

Vegetarisk
kokbok

Med förord av

RAGNAR BERG

Pris i klobh 3.50.

»Författarinnan har lyckats bra i sitt bemödande. Mätte hennes bok bli ett nytt verktyg för folkhälsans främjande», skriver näringsfysiologen Ragnar Berg i sitt förord till boken.

Innehåller omkring

485 matrecept

Bygd på mångårig praktisk erfarenhet.

Av samma författarinnas

Praktisk
kokbok

har 7:0e upplagan nu utkommit. Endast 3 kr. bunden i klobband. (Har ursprungligen kostat 6 kr.) ... ser ut att ha förutsättningar att stå sig gott i konkurrensen ... lämnar en stor samling recept, som göra ett mycket vederhängigt intryck.

Dagens Nyheter.

Lindblads Förlag - Uppsala

2:a

upplagan

av

Nanny Johansson:

En
ovälkommen

Ur pressens omdömen:

Boken är rent biografisk. Den är skriven av en f. d. arbeterska i Stockholm, en av dem som äro födda med den förmåga av iakttagelse, gestaltning, objektivitet, som skapar berättaren. Det ges ut så mycket böcker, men denna representerar på sitt sätt en seger, en bragd, ett värde.

Elin Wägnér i Tidevarvet.

Genom att köpa och läsa »En ovälkommen» (icke låna den!) ställer man sig inför en gripande stund, och man ger ett stöd åt en hand, som har något att skriva, en själ, som har något att säga.

Vera von Krömer i Stockh. Tids.

Pris: häft. kr. 4.50, inb. kr. 5.75.

I varje bokhandel.

Lindblads Förlag - Uppsala

En svår fråga

En diskussion är i gång. Pacifisterna stå mitt i den, och dess första resultat för deras vidkommande är att de få så mycket ovetat som aldrig fördom, den tid då de övade sin verksamhet under en ljum tillgänglighet.

Deras motsståndare äro av olika slag. Där äro de som anse att pacifisterna 'gå för långt, de som anse att de gå för kort, de som anse att de lyckas alltför dåligt.

Den borgerliga pressen och efter den publiken, har upptäckt att de äro en fara att räkna med. Detta förklarar den fanatism och bitterhet som möter fredspropagandan så snart den går ut över de allmänna fraser om fredens välsignelser, dessa fraser som alla vilja höra och kunna bruka. Allt vad fanatikerna fatta av det hela är att de ha med några ondskefulla fosterlandsförälskade personer att göra. Det kan endast stämna till ett djupt medlidande med dem som stå utanför den väldiga nyorientering som sker i världen, sker under trycket av händelsernas tvång och av en långsam vaknande självbevakningsdrift. Det är synd om dem som lägga sin energi, sin ofervillia och idealitet på förberedandet av en uppegift: Sveriges neutralitetsskydd, som utvecklingen länge sen gått förbi, en uppegift, vars lösande aldrig kommer att fördras av oss.

De andra, angräpnarna av pacifismen äro egentligen pacifister själva. Man träffade på många sådana i den långa, märkliga diskussion, den offentliga försvarsutredning, som nyligen pågick i Daily News.

En fältöverläkare skriver t. ex. så här: "Om läkarna finge avgöra skulle det inte bli något krig. Inte för att de är pacifister de älska högt en ärlig strid. Men de veta väl, att krig inte är en ärlig strid, och många av dem ha en kunskap om krig, som är fördömd för lekmanen. De känna dess f. sor, dess fruktansvärda tragedier, dess ytterliga orättvisa, dess imbecillitet såsom medel att avgöra tvister".

Det gör ingenting att en sådan man tror att han inte är pacifist, han är det ändå. Han må gärna svära sig fri, bara han arbetar mot kriget och för dess avskaffande.

Om man håller på med en uppegift, som överstiger ens krafter, och någon kommer och skuter undan en och visar hur det skall göras, så bör man ju bara vara glad däröver. Den är ett gott tecken, den växande otygligheten mot pacifisterna. H. G. Wells förklarade nyss i ett tal, att det fredsarbete som bedrivits under de tio åren efter världskriget bara varit kvacksalveri. Nu måste man angräpa det verkliga hotet mot freden, nämligen staternas okränkbara suveränitet. Man måste sätta upp som mål tullunioner, som vidgade sig till de av sig själva försumna, ekonomiska och industriella sammanslutningar, Paucoropa. Men dessa förändringar måste förberedas genom en propaganda lika lidelsefull som den bolsjevikerna och fascisterna bedriva. Wells är högst välkommen att överta ledningen av den uppgiften. Vi ha länge vetat, att det är den som måste lösas.

Sen finns det naturligtvis ändå en paradoxal inställning som står till vänster eller ovanför pacifismen i vanlig mening. Det är kväckarnas och den framfördes av Ruth Fry i Daily News. Hon arbetade i Ryssland under hungersnöden, och hon säger följande: "Vem kan tvivla på att våra internationella relationer skulle vara oändligt mycket bättre, om vi övade ädelmod mot varandra i stället för att hota varann. Till exempel: om vi — England alltså — under ryska hungersnöden hade sänt livsmedel bara för kostnaden av en enda pansarkryssare i stället för att offra 100 miljoner pund på att invadera Ryssland från Arkangel, skulle vårt förhållande till Ryssland nu ha varit

Arbetsplatserna
öppna för kvinnor

För tre år sedan bildades av en grupp kvinnor i England The Open Door Council, en organisation för befriande av kvinnans ekonomiska likställighet. Syftet med sitt arbete har organisationen uttryckt så: Frihet för kvinnan att arbeta och att som arbetare åtnjuta skydd på samma villkor som mamman. Lagstiftning och bestämmelser rörande arbetstid, löner, tillträde till och utbildning för de olika yrkena beroende på arbetets natur och inte på arbetarens kön. Rätt för kvinnan att oberoende av gifternal och barnaförd, vid varje tillfälle själv bestämma hurvida hon vill ägna sig åt förvärvsarbete. Ingen lagstiftning som berövar henne denna rätt.

Arbetet inom The Open Door Council är inte förestavat av någon opposition emot de skyddsåtgärder inom det industriella arbetet som redan uppnåtts, men det vänder sig emot det beskyddande av kvinnan, som närmast kan översättas med ordet tyran. Förbud mot nattarbete, förbud för gifta kvinnor att inneha vissa tjänster etc. kallas för omsorg om kvinnans väl, medan förbud för män att arbeta skulle anses som ekonomisk galsenskap.

Det finns ännu ingen internationell organisation för tillvaratagande av kvinnans intressen som arbetare. Däremot finns en mäktig organisation som hindrar hennes insats på arbetsmarknaden, nämligen den Internationella arbetsförån i Genève. Denna, som gjort ett gott arbete för förbättringar inom industrien överhuvud, blir farlig, när den arbetar för särskilda bestämmelser för det kvinnliga arbetet. Dess chef, monsieur Thomas, har t. o. m. i en officiell rapport berört de psykologiska svårigheter han träffat på i de skandinaviska länderna, där kvinnorna inte vilja vara med på särskilda restriktioner. Han talar om sina ansträngningar att bortarbeta den fördom, som heter "jämlighet först".

I England och Amerika, Nederländerna och de skandinaviska länderna finns redan kvinnorganisationer, som bland sina uppgifter ha arbete för likställighet på arbetsmarknaden. På dessa nationella föreningar ämsar man bygga upp en nationell sammanlutning.

The Open Door Council anordnar därför i sommar en internationell kongress i Berlin. Denna äger rum den 15—16 juni, omedelbart före internationella rösträttsalliansens stora kongress i Berlin.

Som inbjudande till kongressen stå bland flera kända namn Elisabeth Abbott, lady Rhonda och Louisa Martindale från England. Anita Augspurg och Lida Gustava Heyman, Tyskland, fru Julie Arenholt, Danmark och Fröken Ingeborg Wallin.

så fientligt och misstänksamt som det nu är?

Detta är en fråga som säkerligen den allmänna diskussionen ännu icke är mogen att ta upp och besvara. Den är så enkel och så ofantligt svår.

Devinez.

Till föräldrar
och lärare!

HOMER LANE: Talks to Parents and Teachers, samlade efter hans död och utgiven på Allen & Unwins förlag, London 1928 5 sh.

"Största delen av mitt liv har jag tillbragt bland 'brottslingar'. Först i ett fängelse bland vuxna sådana; där kunde jag ingenstans se en gryning till något bättre. Sedan kom jag i kontakt med unga förbrytare. Där skymtade hopp. — Och full av mod beslöt jag att leva bland brottsliga och vanartade barn — och upptäckte vad som gav mig en ny syn, en vision: att hos dem lusten att göra rätt av omgivningens tryck blivit förvrängd till något som tedde sig som orätt. Jag blev förvirrad. — Ju längre jag levde bland de tidigaste barnåldern, dess djupare blev mysteriet bakom det som kallas att göra ont och orätt. — Jag gick vidare — till ännu yngre barn, gav akt på dem i deras lekar och blev lärare för dem i skolor. Jag upptäckte att i leken var barnet ett annat mot i skolorummet. — Jag gick vidare till den tidigaste barnåldern. Där fann jag klaven till brottets och misslyckandets mysterium. — Och när jag sedan arbetade mig tillbaka samma väg från barndom till ungdom, kunde ljuset från min nya upptäckt lysa upp det gamla mysteriet hela vägen —"

Så tolkar Homer Lane själv den långa och mödosamma väg som han gått, men där han nått den insikt, ja man måste säga den visdom, som strålar från varje sida av den lilla bok på knappt 200 sidor, som innehåller hans tal till föräldrar och lärare.

Efter en nog så intressant inledning om Homer Lanes eget liv vi följa honom den väg han alltså en gång gått tillbaka och uppåt — från barnets tidigaste år, genom barndom och ungdom. Utgångspunkten är given från första sidan då barnet är tio minuter gammalt — i den knutna enheten av intresser, ansträngning, skapande utveckling! Det som vrider livet snett, det som hämmar utvecklingen, intresset, den skapande utvecklingen, är också där från början. Så kända de två nyheterna genom livet, genom boken.

Praktiska detaljer, djupa visioner, lysande exempel ger Homer Lane. Boken om och av honom anbefalles på det varmaste till föräldrar, lärare, vanliga människor, Ty alla äro vi ju egentligen, eller borde vara, uppfostrare — för egen och andras räkning.

H. L. H.

Sverige, för att endast nämna några. Inbjudarna hoppas på allmän tillslutning från såväl enskilda som föreningar i olika länder, vilka instämna i kraven på ekonomisk likställighet för kvinnorna. Den ekonomiska frågan är nu lika brännande som rösträttsfrågan för några år sedan och fordrar mycket arbete.

Anmälan om deltagande i kongressen kan ske under adress The Open Door Council, 3 Bedford Square, London, W. C. 1, England.

Vampyr-dammsugaren

är oundgängligt för hemmet!

Effektiv rengöring för ringa strömkostnad.
Pris Kronor 180:— . Säljes även på avbetalning.
Begär demonstration utan köptvång!

Elektriska
Aktiebolaget

AEG

Filiat
Stockholm

Telefoner: 8835 och namnanrop »AEG»

Sociala och Kommunala Spörsmål.

utgiven av diplom. (D. S. I.) och elever vid socialinstituttet. Red. och exp. Nybrogatan 22, 1 tr. Kontorstid 11—5 em. Tel. Ö. 970. Annonsavdeln., tel. 10222. Postgiro Konto 1904.

Martin Helin (D. S. I.), ansv. utgivare, Gösta Florén, Fil. kand. (D. S. I.) Karl Holke (D. S. I.), Märta Nordin, Fil. mag., William Sälvblom, Rektor Medarb. för Finland: Stadskamrer Paul Björk, Fredriksgt. 75, Hålsingfors.

Tidevarvet

Till våra lösnummerköparens tjänst, från vilka vi ofta få mottaga förfrågningar om var Tidevarvet finns att köpa, följer härnadan en förteckning över de affärer i Stockholm, som förä Tidevarvet.

BLASIEHOLMEN.

Arsenalsgatan 1.
Arsenalsgatan 9.

NORRMALM.

Allm. Tidningskontoret.
Dag Nyh. Stureplan.
Centralstationen, bägge tidningskioskerna.
Vasagatan 12.
Upplandsgatan 2.
Upplandsgatan 10.
Upplandsgatan 50.
Birger Jarlsgatan 90.
Birger Jarlsgatan 127.
Ingenarsgatan 6.
Sveavägen 80.
Kungstensgatan 56.
Observatoriegatan 6.
S:t Eriksgatan 89.
S:t Eriksgatan 104.
Kjrlbergsvägen 52.
Birkagatan 9.
Dalagatan 48.
Odengatan 72.
Odengatan 63.
Vanadisvägen 2.
Jarvplan, kiosken.
Regeringsgatan 77.
Brunkebergsgator 7.
Barnhusgatan 20.
Kiosken Folkets Hus
Fredsgatan 4.

ÖSTERMALM.

Nybrogatan 7.
Nybrogatan 28.
Artillerigatan 51.
Skepparegatan 7.
Storgatan 48.
Karlavägen 78.
Humlegårdsgatan 20.
Karlavägen 52—54.
Karlavägen 40.

KUNGSBOLMEN.

Fridhemsplan, kiosken.
Hantverkaregatan 8.
Bergsgatan 23.
Kungsholmstorg 14.
Schoolegatan 17.

SÖDERMALM.

Slussplan 1—3.
Slussplan 9.
S:t Paulsgatan 6.
Mosebacketorg 16—18.
Götgatan 40.
Folkungsgatan 108.
Folkungsgatan 76.
Nytorgsgatan 24.
Åsögatan 54.
Erstgatan 22.
Erstgatan 26.
Skånegatan 55.
Södermannagatan 38.
Hornsgatan 28.
Hornsgatan 100.
Björngårdsgatan 8.
Högaldagsgatan 48.
Vollmar Yxkullsgatan 10.
Långholmsgatan 22.

HOS TIDNINGSFÖRSÄLJARE
VID: Stureplan.

Norrmalsmtorg.
Norra Bantorget.
Drottningg.—Kungsgatan.
Sveavägen—Tegnergatan.
Odenplan.

Tidevarvets prenumeranter ombesjäs att intressera sina vänner och bekanta för lösnummerköp och göra dem uppmärksamma på att tidningen kan erhållas i ovanstående affärer.

Åderbräckstrumpor

prima engelska, i flera kvatörer o. färger, i alla längder o. storlekar. Egen direkt import, stor omväxling. Även i parti. Begär Admanssons Blådvare med måttblankett o. prisuppgifter. Tel. 155 75 — 156 76.

Aktiebolaget
Nils Admanssons Sjukvårdsaffär
Jakobsgatan 23, Stockholm 1.